

Den augsburgska bekännelsens dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 11:25–30.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Vi firar i dag vår evangelisk-lutherska kyrkas huvudbekännelse, den oförändrade augsburgska bekännelsen av år 1530. Vid midsommartid det året framlades detta tysk-latinska dokument, som av de senare bekännelseskriterierna ges samma ställning som den nicenska trosbekännelsen, som vi sjunger var söndag och helgdag i mässan. Därför kallas den evangelisk-lutherska kyrkan också den augsburgska bekännelsens kyrka, liksom lutheranerna kallas augsburgska konfessionsförvanter. Också om vi är ensamma i vårt land att fira denna festdag, är dess högtidlighållande inte okänt för utländska evangelisk-lutherska kyrkohandböcker. Framför allt gäller dock, att den augsburgska bekännelsen är en levande verklighet bland alla, som vill vara rätta lutheraner. I detta ligger något märkligt. Alla samtida, från den augsburgska bekännelsen avvikande, villfarande bekännelser har uppslukats av glömskans hav och är bara föremål för lärda mäns intresse. Den augsburgska bekännelsen lever, firas och bekänns. Så måste det vara, ty ensamma i kristenheten håller evangelisk-lutherska kyrkokristna fast vid att kristendomen är en läromässig, dogmatisk religion, att den kristna tron är en klar, uppenbarad, sammanhängande undervisning, som med nödvändighet låter sig fixeras i entydiga, väl utmejslade lärosatser. Ja, liksom vi är en sådan dogmatisk kristendom, är vi en katekesreligion, en redan för barnundervisningen anpassad läromässig tro. Utan detta faller vi ned i det svarta mörker, som alltmer uppslukar kristenheten, som får de gamla katedralerna att liknelsemässigt talat vittra ned, att bli konserthallar och underhållningslokaler, drivna av människor med prästerliga titlar men utan dogmer, utan katekes, utan kristen tro.

När vi tror och talar så, sker det i visshet om att på så sätt stå i överensstämmelse med dagens evangelium, med vad Jesus där jublande undervisar oss om. Han talar och säger:

Jag prisar dig, Fader, himmelens och jordens Herre, för att du väl har dolt detta för de visa och kloka, men uppenbarat det för de enfaldiga. Ja,

Fader, så har ju varit ditt behag. Allt har av min Fader blivit förtrott åt mig.

Liksom han, som är vår store Överstepräst, skall också vi lova och prisas Gud, som har öppnat himlarna, som har skänkt oss sin uppenbarade sanning, och som låter oss finna den på Sonens heliga läppar och därmed i apostlarnas skrifter. I denna Guds uppenbarelse vilar redan den stora uppspaltningen mellan tro och otro, mellan botfärdig ödmjukhet och högmodig självöverskattning, mellan Guds dårskap och människors visdom. Där den kristna bekännelsens fana reses, uppstår strid i dubbel måtto. Den kristna bekännelsen själv förklarar krig mot otron, avvisar den från sina altaren, ställer den under den apostoliska domen: "Om någon förkunnar evangelium för eder i strid mot vad I haven undfått, så vare han förbannad". (Gal. 1:9) Världens svar på sådana ord känner vi: hatet, förföljelsen, löjet, hånet, allt efter möjligheter och omständigheter. Den augsburgska bekännelsen är inte antagen av riksdagen i Augsburg utan fördömd och förkastad av den. De augsburgska bekännarna, de tyska lutherska furstarna, visste, att de kunde förlora sina huvuden för trons sanning. Mot dennas bakgrund säger vi sammanfattningsvis:

- I. den augsburgska bekännelsen är den endrättiga bekännelsen till Ordet,**
- II. den augsburgska bekännelsen är det endrättiga avvisandet av otron,**
- III. den augsburgska bekännelsen är evangeliums ro för själarna.**

I. Den augsburgska bekännelsen är den endrättiga bekännelsen till Ordet.

Det heter i den augsburgska bekännelsens första artikel: "Våra kyrkor lära endrättigt ..." Det är en inledande formulering, som i själva verket gäller alla bekännelsens artiklar. Den kristna kyrkan, som Prisar Gud för att "han uppenbarat det" för henne, bekänner alltid det uppenbarade "endrättigt", "magno consensu", i hel och full hängivenhet till Gud, som uppenbarar sig, inte styckevis och delat. Det finns inget pluralis-

tiskt lärjungeskap, varom djävulen så ofta i dessa dagar talar. I den kristna, rättrogna kyrkan heter det inte "så lär jag, så lär du", utan "så lär Herren". En sådan tro, den augsburgska bekännelsens tro, gör sig förhatlig bland denna världens barn, särskilt bland dem, som i sin kluvenhet, osäkerhet och fördragsamhet mot falska läror ser ett bevis för sin fromhet och ödmjukhet. Mot dem måste vi upprepa Kristi ord: "Om jag sade att jag icke kände honom, så bleve jag en lögnare liksom I". (Joh. 8:55)

II. Den augsburgska bekännelsen är det endräktiga avvisandet av otron.

Liksom den augsburgska bekännelsens kyrkor "lära endräktigt", så avvisar, fördömer och förkastar de likaså endräktigt den falska tron. Det gäller inte bara att förkunna vad Gud har uppenbarat utan också att avvisa den falska tro, som enligt Kristi och apostlarnas förutsägelser skall falla över oss. Därför saknas inte pendangen till "våra kyrkor lära endräktigt" nämligen "de fördöma". Till "Ja" hör "Nej". Detta "Nej", detta "de fördöma" är aldrig ett ord i vädret, en akademisk meningstrytning, ett blott inlägg i den akademiska, fria debatten. Det är ett avvisande från altaret, från kyrkans gemenskap, alldeles som den augsburgska bekännelsen säger om biskoparnas domsmakt: "förkastade läror, som strida mot evangeliet, och utan mänsklig

tvångsmakt utesluta från kyrkans gemenskap sådana, vilkas ogudaktighet är allmänt känd". (SKB, s. 84)

III. Den augsburgska bekännelsen är evangeliums ro för själarna.

Med all rätt sjöng vi i denna högmässas gradualpsalm:

Framfaren är natten, som höljde vår jord, Och funnen är skatten, Guds heliga Ord. Det folk som hölls fånget i mörker och kval, Ser ljuset upp gånget i skuggornas dal. (sv. ps. 161:1)

Sådana ord är inte bombastiska överdrifter utan en rätt och saklig beskrivning av den evangelisk-lutheriska reformationen som ett förnyande av evangelium, som en nådens seger över Lagens religion. Med all rätt säger den augsburgska bekännelsen: "alla måste ju medgiva, att man i predikningarna fullständigt tagat om trons rättfärdighet". (SKB, s. 64) Det, som för oss är predikans innersta innehåll, den tillräknade trons rättfärdighet, saknades men skänktes på nytt. Så uppfylldes Jesu löfte i dag: "så skolen I finna ro för edra själar". Denna ro är den augsburgska bekännelsens största gåva till oss, en gåva att alltid bevara, en gåva till salighet.

Amen.